

המבקשת:

*****

ע"י ב"כ עו"ד ניר והב
מרחוב שלמה המלך 28, ראש העין, 4802940
טל': 03-6524050 ; פקס : 03-6524060

- נ ג ד -

המשיבה:

עיריית ערד

ע"י ב"כ עו"ד יוסף מאירי
מרחוב רוזנסקי מרדכי 2, ראשון לציון, 7574509
טל': 03-9524801 ; פקס : 03-9524423

מתייצב להליך:

היועץ המשפטי לממשלה

ע"י ב"כ עו"ד מפרקליטות מחוז מרכז (אזרחי)
מדרך מנחם בגין 154, בית קרדן, תל אביב, 6492107, ת.ד. 33260
טל': 073-3736262 ; פקס : 02-6468017

עמדה מטעם היועץ המשפטי לממשלה

בהתאם להחלטתו של בית המשפט הנכבד מיום 18.2.2019, ובהמשך להודעה בדבר התייצבותו להליך, מתכבד היועץ המשפטי לממשלה להגיש לבית המשפט הנכבד את עמדתו במענה לשאלת בית המשפט הנכבד: האם איחוד תיקים בהליכי הוצאה לפועל מהווה תנאי הכרחי לצורך מתן הפטר מחובות החייב על פי המסלול הקבוע בסעיף 369 לחוק ההוצאה לפועל, התשכ"ז-1967 (להלן: "חוק ההוצאה לפועל"), והכל כמפורט להלן;

א. רקע

1. כעולה מהמסמכים שהומצאו למשרדי הפרקליטות, המבקשת הנה חייבת בתיק הוצאה לפועל שמספרו 18-07301-08-8. במסגרת תיק זה הגישה המבקשת בקשה לקבלת הפטר מחובותיה. ביום 31.5.2018 דחתה כב' רשמת ההוצאה לפועל בראשון לציון, וזהבית אלדר את הבקשה. בתמצית, ציינה כב' הרשמת, כי בעניינה של המבקשת נוהל תיק איחוד, אשר בוער בשנת 2007, ומאז, לא נוהל בעניינה תיק איחוד. כב' הרשמת הוסיפה, כי המבקשת אינה עומדת בתנאי הסף המצטברים לקבלת הפטר הקבועים בסעיף 369 לחוק ההוצאה לפועל, מן הטעם, שאחד התנאים להפטר על פי סעיף זה, הוא כי "החייב עמד בצו התשלומים שניתן לו לפי סעיף 369 בשלוש השנים שקדמו למועד הגשת הבקשה" (ההדגשה במקור;

י.ק.). כב' הרשמת הוסיפה וקבעה, כי "תשומת לב החייבת כי הוראת הסעיף הנ"ל מתנה את מתן הפטר בעמידה בתשלום צו החיוב החודשי שנקבע בתיק האיחוד" (ההדגשה במקור; י.ק.).

2. המבקשת הגישה בקשת רשות ערעור על החלטת כב' הרשמת הנ"ל, ובפסק דינו מיום 16.7.2018 דחה בית משפט השלום בראשון לציון (כב' השופט ר' ארניה) את הבקשה. בית המשפט קבע, כי המבקשת לא הוכיחה כי עמדה בצו התשלומים שניתן לה במהלך שלוש השנים טרם הגשת הבקשה להפטר, כמצוות סעיף 369(א)(4) לחוק ההוצאה לפועל ועל כן, צדקה כב' הרשמת בדחותה את הבקשה.

3. המבקשת הוסיפה והגישה לבית המשפט המחוזי בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית משפט השלום, בה הלינה על קביעותיו של בית משפט השלום בפסק דינו כאמור. המשיבה מצדה התנגדה לבקשה.

4. בהחלטתו של בית המשפט הנכבד מיום 18.2.2019 שניתנה במעמד הצדדים לבקשה, קבע בית המשפט הנכבד כי היועץ המשפטי לממשלה והכונס הרשמי (להלן: "הכנ"ר") ישיבו לשאלה הבאה: "האם לצורך מתן הפטר על פי סעיף 369 לחוק ההוצאה לפועל הכרחי שיהיה לחייב איחוד תיקים בהוצל"פ. או במילים אחרות – האם המחוקק דורש שיתנהל תיק איחוד בעניינה של המבקשת על מנת לעמוד בתנאי הסף לקבלת הפטר לפי סעיף 369 לחוק ההוצאה לפועל, תשכ"ז-1967" (ההדגשה במקור; י.ק.).

5. ביום 27.3.2019 הגיש הכנ"ר עמדתו לפיה אינו נוקט עמדה בשאלה זו.

6. להלן תובא עמדתו של היועץ המשפטי לממשלה.

ב. עמדת היועץ המשפטי לממשלה

7. עמדת היועץ המשפטי לממשלה היא, כי איחוד תיקים לחייב מוגבל באמצעים אינו תנאי הכרחי למתן הפטר לפי סעיף 369 לחוק ההוצאה לפועל, כפי שיפורט.

8. בהתאם לסעיף 369 לחוק ההוצאה לפועל, רשאי רשם ההוצאה לפועל לתת לבקשת חייב מוגבל באמצעים צו הפטר, מחובותיו, כאמור בסעיף 1569 לחוק ההוצאה לפועל, וזאת, בהתקיים כלל התנאים המנויים בסעיף, וכקבוע שם:

"369. (א) רשם ההוצאה לפועל רשאי, לפי הוראות סימן זה, לתת, לבקשת חייב מוגבל באמצעים (בסימן זה – בקשת הפטר), צו הפטר את החייב מכל חובותיו כאמור בסעיף 1569 (בסימן זה – צו הפטר), אם מתקיימים כל אלה:

(1) המבקש הוא חייב מוגבל באמצעים, והוא היה חייב מוגבל באמצעים בארבע השנים שקדמו להגשת בקשת הפטר, לפחות;

(2) בעת הגשת בקשת הפטר לא עלה סך חובותיו של החייב, לרבות חובות שאינם בני-הפטר, על 800,000 שקלים חדשים ואם עלה סך חובותיו כאמור על 800,000 שקלים חדשים – קרן החוב לא עלתה על 400,000 שקלים חדשים, ובלבד שסך חובותיו אינו עולה על שני מיליון שקלים חדשים; לעניין זה, "קרן החוב" – סכום החוב במועד היווצרותו, ולעניין חוב שהוגשה בעניינו בקשה לביצוע ללשכת הוצאה לפועל – מועד הגשת הבקשה;

(3) אין לחייב נכסים בעלי ערך הניתנים לעיקול, מכירה או מימוש בדרך אחרת, שניתן לממשם לפי פקודת פשיטת הרגל [נוסח חדש], התש"ס-1980, למעט משכורת או הכנסה אחרת שהוא זכאי לה; בקביעת היותו של נכס בעל ערך ישקול הרשם, בין השאר, את עלויות מימושו ואת קיומה של תועלת של ממש לנושים ממימושו בהתחשב בעלויות אלה;

(4) החייב עמד בצו התשלומים שניתן לו לפי סעיף 169, בשלוש השנים

שקדמו למועד הגשת בקשת ההפטר, או שילם לפחות 18 תשלומים בשלוש השנים שקדמו למועד הגשת בקשה ההפטר ובאותו מועד שילם את יתרת התשלומים שנותרו לתשלום;

(5) אין בקשת פשיטת רגל כמשמעותה בפקודת פשיטת הרגל שתלויה ועומדת לגבי החייב;

(6) במהלך חמש השנים שקדמו להגשת בקשת ההפטר –

(א) לא ניתן לגבי החייב צו כינוס כמשמעותו בסעיף 6 לפקודת פשיטת הרגל ולא נדחתה בקשת החייב לצו כאמור;

(ב) החייב לא הוכרז פושט רגל לפי פקודת פשיטת הרגל ולא נדחתה בקשת פשיטת רגל שהגיש החייב לפי הפקודה האמורה;

(ג) לא ניתן לחייב צו הפטר לפי פקודת פשיטת הרגל.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א)(4), רשם ההוצאה לפועל רשאי לתת צו הפטר גם לחייב שלא עמד בצו התשלומים כאמור באותו סעיף קטן, בהתחשב, בין השאר, במספר התשלומים ששילם החייב לפי צו התשלומים שניתן לו ובנסיבות אי-התשלום, ורשאי הרשם, אם ראה צורך בכך, להתנות את מתן ההפטר בהשלמת התשלומים החסרים לפי צו התשלומים."

9. מלשון הסעיף הנ"ל עולה בבירור, כי הסעיף אינו כולל איחוד תיקים כחלק מההתנאים למתן צו הפטר. לשם שלמות התמונה יצוין, כי גם ההכרזה על חייב כמוגבל באמצעים בהתאם לסעיף 69ג(א) לחוק ההוצאה לפועל, אינה מחייבת קיומו של איחוד תיקים בעניינו של חייב. למעשה, קובע החוק, כי משהוכרז חייב כמוגבל באמצעים, והיו תלויים ועומדים נגדו מספר תיקים כמפורט בסעיף 69ו(א) לחוק ההוצאה לפועל, ייתן רשם ההוצאה לפועל צו לאיחוד תיקים בעניינו של חייב מוגבל באמצעים.

10. לכך יש להוסיף, כי הכרזת החייב כמוגבל באמצעים נוגעת לחייב ולא לתיק מסוים שלו. להסדר זה המעוגן בחוק ההוצאה לפועל יש מאפיינים קולקטיביים שונים והוא נדרש לכלל משאביו של החייב. ההסדר של חייב מוגבל באמצעים קובע את צו התשלומים לאחר בחינה כוללת של מצבו הכלכלי של החייב ולא ביחס לתיק מסוים. משנבחנו ממילא כלל משאביו של החייב, אין סיבה שקיומו של חוב נוסף שגבייתו התנהלה בנפרד תמנע כשלעצמה כניסה לתנאי הסף להליך.

11. נוסף על האמור יפנה היועץ המשפטי לממשלה לסעיף 69י(ב) לחוק ההוצאה לפועל, הקובע את הסמכות המקומית בה תידון בקשת הפטר. הסעיף קובע, בין היתר, את הלשכה אשר בה תידון בקשת הפטר של חייב מוגבל באמצעים ובלשון הסעיף: "הוגשה בקשת הפטר...יתנהל התיק במחוז...שבו נפתחו מרבית תיקי ההוצאה לפועל נגד החייב ואם ניתן לחייב צו איחוד...". (ההדגשה אינה במקור; י.ק.). למקרא סעיף זה, המסקנה המתבקשת הינה, כי המחוקק ראה לנגד עיניו גם מקרים בהם חייב אשר הגיש בקשת הפטר אינו תחת צו איחוד.

12. זה המקום לציין, כי הסמכות למתן הפטר לחייבים מוגבלים באמצעים הוענקה לרשמי ההוצאה לפועל במסגרת תיקון מספר 47 לחוק ההוצאה לפועל מיום 6.9.2015. כפי שעולה מהצעת החוק לתיקון האמור, מטרת התיקון היא שינוי המצב שנוצר ולפיו, חייבים חדלי פירעון שהיו זכאים להפטר לו היו פונים להליכי פשיטת רגל, נותרים "כלואים" במערכת ההוצאה לפועל ללא יכולת לשלם את חובותיהם וללא יכולת לקבל הפטר.

הצעת החוק לתיקון מספר 47 לחוק ההוצאה לפועל, מצ"ב ומסומנת א'.

13. התיקון לא הגשים את המטרה במלואה ובפועל, הוגשו מעט מאוד בקשות להפטר. בעקבות זאת ולאחר בחינת החלטות רשמי הוצאה לפועל ובכלל זה יישום סעיפי החוק במסגרת החלטות הרשמים, בוצעו

מספר תיקונים לחוק במסגרת תיקון מספר 57 לחוק. התיקונים נועדו, כלשון הצעת החוק: **"להגמיש ולחדד את תנאיו כדי לקדם את תכליותיו.."** ולהכליל בהם מספר רב יותר של זכאים. התיקונים התקבלו בכנסת ביום 6.3.2018 ופורסמו ביום 11.3.2018.

הצעת החוק לתיקון מספר 57 לחוק ההוצאה לפועל, מצ"ב ומסומנת ב'.

14. על כן, לאחר שהמחוקק מצא לפרט את התנאים והסייגים למתן הפטר, ואף הוסיף לתקנם ולהקל בהם, מוצע שלא לקרוא תנאי סף נוספים לאלה הקבועים בחוק ההוצאה לפועל והמציבים ממילא רף נוקשה לכניסה למסלול.

ג. סיכום

15. לנוכח האמור לעיל, סבור היועץ המשפטי לממשלה כי קיומו של איחוד תיקים במסגרת הליכי הוצאה לפועל אינו תנאי הכרחי למתן הפטר לפי סעיף 369 לחוק ההוצאה לפועל.
16. עמדה זו הינה עמדה כללית, אשר אין בה משום הידרשות לנסיבות הקונקרטיות של המקרה שלפנינו; וליכולתה של המבקשת לעמוד בתנאים הנדרשים לקבלת הפטר לפי סעיף 369 לחוק ההוצאה לפועל, והיועץ המשפטי לממשלה אינו מביע כל עמדה בנוגע להחלטות שביחס עליהן נקטה המבקשת בהליכים הערעורים הנוכחיים.
17. יוער, כי ההסדר החוקי הנוגע להפטר חייב מוגבל באמצעים (סימן ב' לפרק ז'1 לחוק ההוצאה לפועל – הפטר לחייב מוגבל באמצעים – הוראת שעה) יפוג בחודשים הקרובים (ראו סעיף 269 לחוק ההוצאה לפועל).